

„Novi Čas“ izhaja:

dokler bo mogoče in za časa
vojske ob sredah in sobotah ob
3. urah popoldne.

Odgovorni urednik: Anton Šušigoj.

Tiska „Narodna Tiskarna“ v Gorici.

NOVI ČAS

„Novi Čas“ stane:

8 vinarjev,

dokler je vojska v naši deželi.
Prodaja se v Knjigarni K. T. D.
in po trafikah.

Oglasi po dogovoru.

Upravništvo je v Gosposki ulici št. 6
drugo dvorišče.

Lastnik: Konsorcij „Novega Časa“ v Gorici.

Eno leto vojske.

Prihodnji pondeljek, 26. t. m., mine eno leto, kar so mobilizacijski pozivi bliskoma od vasi do vasi razglašali: vojsko imamo! Neka čudno slovesna groza je spreletala vse ob tistih trenutkih. Kdo je pač vedel tedaj, kaj je vojska! Tistih, ki so jo sami bili preskusili, je bilo le malo pr življenju. Poznali smo jo le iz zgodovine in opisov. Pa prišla je! Vsi se zavedamo, da je bil nje uzrok pravičen, Nedolžno prelita kri Franca Ferdinanda in njegove visoke soproge je kričala do neba. In zato so šli na poziv cesarja z navdušenjem v boj vsi.

Nismo pa pričakovali, da se vržejo na stran krivice država za državo v vseh delih sveta. Uničiti so hoteli nas, ki smo prejeli meč za brambo svoje lastne hiše. Dol z nami, tako so začeli vpiti povsod po svetu. In začela se je vojska, kakor je zemlja ni še videla. Milijoni mož in mladeničev so se zbirali tako z ene kakor z druge strani; vse, kar je bil človeški um iznašel, se je pričelo vporabljalati, da bi sovražnik bil vničen.

Koliko čudnih dnevoev je za nami! Zdelo se je kedaj, da nas nasprotnik s svojo velikansko močjo zdrobi. Naznanjal je svoje zmage po svetu; naštevaj, koliko zemlje nam je odvzel ter gledal v duhu oni čas, kjer bi mi ležali na tl. h. Tesno je mnogim, mnogim ostajalo pri tem. Toda prezgudaj se je sovražnik veselil. Ni opazil, da v bojih z nami črpa in vničuje samega sebe, in popolnoma je spregledal, kako čudovito se naše moči zopet in zopet obnavljajo. Bog je z nami, to vidimo vedno bolj. Ruska ogromna premoč se je strla; zima na katero je računala, je vničila najprej njo; pomladni dnevi pa so potem nam nosili zmago za zmago. Rus je iz ozemlja naše države skoraj popolnoma izrinjen in sam se na lastnem telesu ne more braniti več! On ki je hotel nas ne samo tepsti ampak tudi pokončati, mora sedaj spoznavati, da gre za njegovo življenje.

Tukaj pri nas je sicer na našem jugu nastopil nov sovražnik. Skozi 33 let prijatelj in zaveznik nas je v času največje nevarnosti zavratno napadel. Izdajstvo in nezvestoba brez primere v zgodovini narodov in držav! Včeraj 23. t. m. sta prešla dva meseca, kar je pričel z nami najkrivičnejšo vojsko. Mi ga nismo ne izzivali ne žalili; mi smo mu celo velike darove ponujali, da bi le miren ostal. Pa hotel je vojsko. Naj teče nedolžna kri. To je bil njegov sklep. Lah, ki noče poznati vere in cerkve, se je tukaj pokazal v vsi svoji zahrbtnosti in krvoločnosti. Dva meseca se že napanja, da bi prišel naprej, pa si le sam glavo razbija.

Težka in krvava je vojska. Koliko grobov je ona tekom enega leta izkopala, koliko grenkih solz izvabila na dan. Nešteto mater plaka za svojimi sinovi; in kdo more prešteti žene, ki čakajo zastoj na vrnitev svojih mož, otroci zastoj na svidenje s svojimi očeti! Globoke, globoke so rane, ki jih je ta vojska usekala.

Toda pogum matere in sirote! Nad nami je Oče v nebesih, ki ima posebno skrb za uboge vdove in sirote. Pri njem iščimo pomoči; dobimo jo gotovo! »Karkoli bodete Očeta prosili v mojem imenu, dal vam bo!« — Tako je govorila večna Resnica sama.

Mi tu ob meji občutimo še posebej vojne grozote. Zapušč ne hiše, razdejana poslopja, oskrunjena svetlišča, prelita kri nam govori več kot vsi opisi, kaj je vojska. Pa pogum! Proč s strahom, proč z bojznijo in trepetom! Posnemajmo srce stare žene v Podgori, ki je stala na cesti pred svojo hišo, v kateri je živela 65 let. Bila je rojena v njej, se veselila v njej kot otrok in dekle; v njej se je poročila, v njej pestovala svoje otroke. V hišo pa ni mogla več, ker je bila v razvalinah vsa. »Mati, pogum!« — »Bog daj, da bo Lah kmalu vržen nazaj! Na Sveto Goro pojdem, da se Materi Božji zahvalim in ji darujem za cerkev, kar imam!«.

Ni mislila ne na bedo, v kateri se je nahajala; ne na hišo, ki je ležala podrti pred njo — njeno srce je bilo polno zaupanja in poguma; njeno srce je verovalo na zmago in mislilo pred lastnim — podrtim domom, kakó bi pomagalo zidati hišo Mariji v čast!

To je duh, ki ga moramo imeti vsi! **Naj se rajše vsa Gorica zdrobi v prah in pepel, samo da je podli sovražnik ne dobi!** Gorica je lepa, a iz podrtij bi vstala še lepša; pod Lahom bi pa bila sužnja. Suženstvo pa je hujše kot smrt.

Dal Bog kmalu zaželjeni mir. Oja, kako mu bomo zanj hvaležni! Prepričani smo pa, da nam On tak mir podeli, ki ne bo pomenjal za nas ne suženstva ne poklona pred krivico. Bog sam ve, kedaj se tisti srečni čas približa. Do tja pa potrpijenje in pogum! Vojska je vojska. Če vojaki toliko trpijo za nas, dajmo tudi mi radi prenašati, kar je neprijetnega in težkega. Saj je tudi mnogo dobrega vojska spravila na dan. Kdo more pregledati vsa tista dela usmiljenja, ljubezni in požrtvovalnosti, ki bi jih brez vojske nikdar ne bilo! Njim naj se vedno pridruži od naše strani udanost v vojo Božjo, radi tega tudi molitev, pogum, zaupanje in potrpežljivost!

Tako bomo ob prihodnjem miru gledali tudi na rane, ki jih je vojska usekala; toda te rane bomo mi pod varstvom Božjim celili in vstvarjali novo življenje, očiščeno mnogih temnih peg in lepše, kakor smo je pred vojsko poznali.

Svetovna vojska.

Avstrijsko laško bojišče.

Dasi boji, ki se te dni vrše ob Soči niso se končani, ali kakor pravi vojno poročilo niso še dosegli vrhunca, vendar že lahko rečemo, zmaga je bila na naši strani. Poročilo tudi povdarja, da je pri tem imela važno in odločujočo nalogo divizija, ki ji poveljuje generalmajor Boog, izboren poveljnik in prejšnji štabni šef Borojevičeve armade v Karpatih. Včeraj čez dan je vladal na tej fronti mir, snoči pa je zopet treskalo in gremelo, da je bilo groza; danes t. j. 23. t. m. je zopet lepo in tiho. Mogoče si Italijani ližejo rane, mogoče pa tudi, da tako v slovesni tihoti praznujejo nevidne vspehe svojih dva meseca trajajočih obupnih naporov. Tudi ob Krnu, na Koroškem in na Tirolskem so začeli sovražniki, kakor pravi njihovo poročilo živahno ofenzivo, pa so zopet še tiste neznatne postojanke n. pr. pri Schluderbach-u, vsaj po večini če ne vse zgubili.

Kdor bo sestavljal bilanco o tej vojni od 23. maja do 23. julija bo imel sicer nevhvaležno a zelo lahko nalogo. — Italijani, Dati: Nič; Prejeti: Batine. Tretji mesec so pa začeli s tem, da so ob južni soški fronti, dolgi 27 km postavili nam nasproti 200.000 mož to je na vsak + 1 m² 7 mož. Taka ogromna premoč in vendar so bili do sedaj, hvala Bogu, še vedno odbiti.

21. julija. — Včeraj so Italijani nadaljevali svoj generalni naskok.

Na robovju doberdobske planote in na obmostju Gorice je divjal boj cel dan.

Zvečer se je posrečilo sovražniku, da je zasedel hrib Sv. Mihaela, vshodno od Zdravščine.

Danes zjutraj pa ga je generalmajor Boog z novimi četami zopet osvojil.

Jugozapadno od Zdravščin vztrajajo naše čete izvrstno.

Naš napad na sovražnikovo krilo iz vshodnih višin pri Zagradu jih je tudi tu vrgel nazaj. Bežali so v svoje krite postojanke, a zgube so bile velike.

Ker je tudi jugozapadno robovje te planote še v naših rokah in ker so bili vsi napadi na obmostje Gorice krvavo odbiti, žrtvujejo Italijani vedno brezuspešno svoje moči.

22. julija. — Tudi včeraj je na Goriškem divjal boj z nezmajšano silo.

Sovražna artilerija v ogromni množini je ves dan obstreljevala Doberdobsko planoto do morja. Toda junaški branitelji so se vzdržali in so sijajno zavrnilli vse sovražne napade.

Na ozemlju griča Koziča do Polača so se Italijani do večera spravili gori do naših postojank. Ponoči so najprej napadli pri Selcu, potem pa na celi črti med tem krajem in Vermeljanom.

Danes zjutraj so bili vsi napadi krvavo odbiti. Vrla ogrska deželna bramba se je tudi tukaj junaško odlikovala.

Že včeraj so bili nekateri sovražni sunki tekom dneva okoli Polača razbiti.

Vstočno od Zdravščine (hribovje Sv. Mihaela) so prešle naše čete zjutraj k protinapadu in so vse naše prejšnje postojanke zopet zavzele. Sovražnik se tukaj umika.

Na južno zapadnem robu (pri Koziču in Tržiču) planote se boji z vso srditostjo nadaljujejo.

Proti obmostju Gorice posebno v smeri proti Podgori (Kalvarija, Ločnik) so Italijani vedno nove moči pošiljali v boj. Deset infanterijskih polkov je tu drug za drugim brezuspešno napadalo. Skoraj pri vsakem spopadu je prišlo do boja na nož.

Trije napadi so se včeraj pred našimi žičnimi ovirami izjalovili. Vendar se je sovražniku posrečilo prodreti v posamezne strelne jarke. Toda ponoči so ga zopet vrgli ven.

Pravtako so se izjalovili njegovi napadi, katere je s plinovimi bombami izvršil pri Pevni (Grojna).

Na hrib Sabotin je napravil sovražnik dva sunka, ki sta vsak zase obsegala čete enega polka; toda bila sta krvavo zavrnjena s sodelovanjem naše artilerije, ki nam je od strani pomagala.

Štiri dneve je trajala bitka. Naše čete so se z nepopisnim navdušenjem bojevale in so po štirih dnevih najhujše bitke obdržale vse svoje postojanke, na Doberdobski planoti kakor na obmostju Gorice, vendar bitka ni še končana.

Pri Plaveh, pri Tolminu in severno od tu je sovražnik včeraj naše pozicije zelo obstreljeval s svojo artilerijo.

Boji v ozemlju Krna se nadaljujejo. V koroških in tirolskih obmejnih krajih je stanje neizpremenjeno.

23. julija. — Na Goriškem divja boj še dalje. Vsi sovražni napadi so bili krvavo odbiti. Širne poljane pred Ločnikom so pokrite s trupli padlih Italijanov. Do sedaj drže naše čete vse postojanke in sovražnik nima niti ene naše pozicije v posesti.

Severno bojišče.

Položaj postaja za Ruse vedno opasnejši. Varšava je resno ogrožena. Ivangorod obstreljevan in obkrožen, na Kurskem pritiskajo Nemci vedno silneje in ni čuda, če nevtralni glasovi, govore da se avstrijsko-nemška premoč od dne do dne kaže čimdalje jasneje.

21. julija. Kljub trdovratnemu odporu Rusov južno od proge Cholmlublin-Ivangorod so jim zavezniki prodri na mnogih mestih fronto. Južno Biskupic se Rusi umikajo. Na ostalih delih te fronte krvavi boji. Vojni plen obsega 30 častnikov, 6000 mož in 9 strojnih pušk.

V istočni Galiciji so se vneli pri Sokalu vnovič ljuti boji. Pri Zlati-Lipi in ob Dnjestru položaj neizpremenjen.

22. julija. — Zapadno od Visle so dosegli včeraj zavezniki zopet velike uspehe. Na celetj tej fronti se Rusi umikajo. Avstroogrške čete se približujejo utrdbam Ivangoroda od zapadne, nemške od južne strani. Dosedaj ujetih 8000 mož in zaplenjenih 15 strojnih pušk in 4 municijski vozovi. Pri Zlati-Lipi in ob Dnjestru položaj neizpremenjen.

23. julija. — Na ruskem bojišču napredovanje zavezniških čet, ki že stoje pred trdnjavskim pasom Ivangoroda in se znatno približujejo Varšavi.

Novice iz mesta.

Od sobote, dne 17. t. m. sem ni ure, da bi se ne slišalo močno streljanje iz topov, pušk ali strojnih pušk. Sedaj je prav silovito. Najhujše je na Kalvariji in Šancah ali od Ločnika do Grojne. Cele salve iz topov oddaja sovražnik na te višine. Granate in šrapneli se kedaj kar sipljejo. Razume se, da grozno odmeva vse to po mestu posebno ob periferiji proti Soči. — Mi občudujemo hrabrost naših vojakov, ki vstrajajo na svojih postojankah po noči in po dnevi, dasi jim sovražnik ne da miru nikdar. Bog jih čuvaj in varuj, naše vrle drage vojake! Mi jih ljubimo, ker se takó živo, živo zavedamo, da so oni, ki nas in našo Gorico branijo s svojo krvjo in s svojim življenjem proti brezvestnemu, hinavskemu in verolomnemu Lahu. Sveto spoštovanje občutimo, če jih vidimo na potu iz okopov v mesto v obnošeni, zviti, od rjavkaste zemlje pomazani obleki. Že ta obleka sama nam pripo-

veduje, koliko prenašajo, koliko bdijo, kako junaško trpijo za nas. Zatorej so naše misli in je naše srce vedno pri njih. Bog jih čuvaj in vodi od zmage do zmage.

Ulice po mestu postajajo nemirne. Lah ne pozna prav nobenih ozirrov do civilnega prebivalstva. Dasi Gorica ni utrjeno mesto, pošilja besni maščevalni sovražnik svoje strele brez vsakega povoda ne samo na ulice ob periferiji, ampak kar naravnost tudi na one sredi mesta. Šrapneli in granate so že tukaj padale na Placuto, Semeniško ulico, ulico Ascoli, ulico Sv. Ivana, Gosposko ulico, na Koren, na ulico Sv. Klare, Šolsko ulico, Vrtno ulico, Dantejevo ulico, na Tekališče Fr. G., na ulico Luigia, Czörnig, Lombroso, na ulico Tre Rê, na Kapucinsko ulico itd. itd. Umevno je, da je bilo že precej škode napravljene, in da je bilo že mnogo smrtnih slučajev. — Ker do Gorice ne more, pa mesto bombardira: evo tolovajski — ne! barbarski način, s katerim se Lah pred našo Gorico izkazuje! Toda vse se maščuje na zemlji.

Ljudje so postali mnogo bolj previdni. Prvotna lahkomišelnost jih je popolnoma minila. Spoznali se ob svojih sosedih, da šrapneli in granate niso šale. Zato se vsak rad drži svojega doma. Brez potrebe ne gre nihče več na ulico. Nevarnost žuga ne samo od strelav iz sovražniških topov, ampak tudi iz sovražniških pušk. Prav dostikrat priletajo tudi krogle iz pušk na ulice in strehe, da kedaj kar rožlja. Tudi krogle iz pušk so že donesle več smrtnih slučajev. Vse to je napravilo prebivalstvo zelo previdno. Tudi otroci ne begajo več tako na prostem kot prej. Bridki slučaji so matere izmodrile, da pazijo na svoje otroke. — Seveda pa tira zavest, da človek ni varen skoraj nikjer svojega življenja v mestu, ljudi vedno bolj iz Gorice. Na stotine se jih vsak dan javlja pri municiju za odhod. Mesto izgublja svojo živahnost in postaja zapuščeno vedno bolj in bolj.

Na Kalvariji pri Podgori ni več treh križev. Neprestano silovito obstreljevanje zadnjih dni jih je deloma popolnoma zrušilo, deloma vrglo na tla. Stoji samo še križ levega razbojnika. Navaden človek bi videl v tem slabo znamenje; morda bi se čutil žaljenega in zbezanega celo v svojem verskem čustvovanju, češ, kakó je mogoče, da je bil ravno Kristus na srednjem križu najprej zdrobljen. Toda stotnik, ki je bil ne daleč od križev, ko je sovražna granata Kristusovo podobo s križem vred zdrobila na tla, je takoj kar naravnost genialno povedal uzrok, zakaj je to popolnoma samo po sebi umevno. »Tu vidimo« je zaupil pred vojaki, »kako ropar roparju dobro hoče! Judež pobija Gospoda!« — Vojaki pa so se čutili solidarne z Gospodom. Izdajalec je Njega napadal; izdajalec napada tudi njih. Mesto, kjer je stala Kristusova podoba na križu, je sedaj prazno, a govori bolj kot topovi, koga imamo vsi v Lahu pred seboj!

Trst vedno avstrijski.

Te dni se je podala deputacija tržaških meščanov k namestniku Fries-Skene-ju ter ga prosila, naj prekrsti glavni trg (Piazza Grande) v Franc-Jožefov trg.

Namestnik se je iskreno zahvalil za njih patrijotično čustvovanje in obljubil, da bode že poročal o tem na merodajnem mestu. V resnici, prav lepo in hvaležno je od Tržačanov, da se v teh resnih in kritičnih časih spominjo našega svivolasega vladarja, ki je vedno z očelovsko ljubeznijo skrbel za procvit Trsta, katerega je povsvel

do največjega trgovskega središča Avstrije in kateremu je preskrbel važno ulogo na svetovnem trgu. Po Njegovih očetovskih načrtih naj bi bil Trst tudi v bodoče središče vse avstrijske trgovine in naj bi užival posebno pozornost vladnih krogov. V teh žalostnih časih je pa največja skrb namestnika, da kolikor mogoče olajša bremena, ki jih mora prebivalstvo radi izrednih razmer nositi. A, ko zavlada po naših deželah zopet blagodaren mir, izvojevan po naši hrabri armadi in občudovanja vredni mornarici, tedaj bomo se vsi potrudili, da popravimo škodo, prizadeto po vojski, in priborimo Trstu zopet ono mesto, ki mu pristaja kot glavnemu trgovskemu mestu naše domovine.

Trst, ki se nahaja že stoletja in stoletja pod avstrijskim orlom, in to ne po naključju, ampak vsled historičnega in gospodarskega prava, ta Trst se zaveda posebno v zadnjem času nežnih vezi, ki ga vežejo z našo vladarsko hišo. Od sedaj naprej morajo vsi oni utihniti, ki hočejo razdreti te vezi in iztrgati iz src Tržačanov to njihovo ljubezen do našega presvitlega cesarja. Za naprej bode Trst izključno avstrijski. Namestnik bode že poskrbel, da bode v bodoče v Trstu samo Avstriji.

Veselim se, da je prišla ta beseda iz tako visokega mesta in upamo, da pridemo Slovenci v Trstu po tej poti do naših narodnih pravic!

Laški rop v Gradežu. — Laški kralj — čuden mož! Tako lahko danes vzkliknemo, saj to laški list „Corriere della Sera“ z dne 12. t. m. sam pripoveduje. V Gradežu je bil namreč shranjen bogat cerkven zaklad velike umetniške vrednosti, ki ga je gradeški župnik po naročilu goriškega nadškofa skrnil. Skrivališče je napravil nek zanesljiv mizar. Lahi so zasedli Gradež in so pustili župnika popolnoma pri miru. Toda lepega dne obišče „svoje“ mesto Gradež sam italijanski kralj. Ko je srečal župnika, mu je silno prijazno stisnil roko, in ga še bolj prijazno vprašal, ali bi si mogel ogledati slavni cerkveni zaklad gradeški. Župnik je odgovoril, da zelo obžaluje, da ne more pokazati kralju dragocenosti, ker jih je moral po naročilu predstojnikov skriti. Kralj ni rekel nič, se samo nasmejal, podal župniku roko in odšel s svojim spremstvom. Dan potem je dobil župnik drug obisk — karabinirje. Iskali so dolgo zaklad in našli so slednjič na dvorišču dragocenosti in med njimi — avstrijski bajonet. Stvar so preiskali, in slednjič je priznal mizar, ki je napravil skrivališče, da je to bajonet njegovega sina, ki je častnik v avstrijski armadi v Galiciji. Njemu da je to draga svetinja in spomin na sina. Vsi izgovori, vse ni nič pomagalo, župnika in mizarja so kot sumljive osebe internirali in prepeljali v Italijo.

Neodrešeni Gradež je bil odrešen...

Novice.

P. n. občinstvu javljamo da „Novi Čas“ odslej dalje ne bo izhajal več. Tiskarne nimajo dela in zapirajo obrat. V lastni režiji pa lista nihče v Gorici ne more izdati. — Vstrajali smo torej do zadnjega. Pod gromom topov, pod šrapneli in granatami, dostikrat v nevarnosti za življenje, so se sotrudniki prav radi žrtvovali, da je list izhajal. Dosegel je najlepše vspehe. Kakor hitro bo zopet mogoče, pa ga zopet bomo izdajali. Do tja pa pripravimo vsem „Slovenca“, prihaja sicer k nam z zamudo. Toda to naj nobenega ne moti. Najnovejše itak vidimo, čujemo in doživljamo sami! — Na svidenje v boljših časih! —

† Veleč. gosp. Vinko Buda, zač. v pokojeni kurat je umrl nenadoma dne 21. t. m. v Cerknem v najboljši moški dobi 40 let. 12. t. m. se je povrnil iz Dol. Toplic v Cerkno, drugi dan še maševal, zvečer pa padel v nezavest, iz katere se ni več prebudil. Kje si je nakopal prej tako krepki g. Vinko bolezen, na kateri je trpel nad 1 leto in

pol, sam ni vedel. Imel je težko službo: 5 let kaplan v Cerknem, 9 let kurat v Otaležu, a nazadnje nekaj časa tudi vodja slov. Alojzjevišča. Bil je zelo priden delavec, v vinogradu Gosp, več let tudi obč. starešina ter sploh vnet za častni in večni blagor svojega ljudstva. Bodi mu Bog plačnik za trud in delo; mi pa molimo zanj ki ga bomo težko pogrešali! R. i. P.

V mašnike bodo posvečeni te dni č. gg. četrtoletniki naše nadškofije: Likar, Mulič, Rebek, Trdan, Zor ter tretjeletnik Pahor. Božji blagoslov Vas spremljaj vsigdar pri Vašem apost. delu, ki ga boste našli obilno v vaši sedaj hudo skušani nadškofiji!

Okrajni šolski svet v Gorici uraduje odslej v Ajdovščini.

Monte di pietà posluje še vedno in sicer v Gorici in Ajdovščini.

Trojezni ulični napis v Pulju. — »Hrvatski list« poroča: »Včerajšnji dan nam je prinesel iznenadenje — trojezične ulične napise. Kar se ni doseglo v mirnem ustavnem času, to nam je prinesla vojska v znamenje priznanja narodne jednokopravnosti, za katero so se Hrvati mnogo desetletij zastonj borili. Pulj je torej prvo mesto v avstrijskem Primorju, ki je pokazal pot, kako se lahko vse izvede, če je dobra volja«. Tako imenovani list. Upamo, da tudi naše mesto doživi tako prijetno iznenadenje z drugimi vred.

Razglas. --- Odjemalci plina se opozarjajo, da je izredno velike važnosti, da skrbno zaprejo vse plinovne ključce, ako ugasne vsled počenja plinovne cevi luč sama ob sebi, ker bi lahko nastala pri zopetni popravi plinovnega obrata nevarna eksplozija.

Kje se nahajajo naši begunci. — Na Moravskem: 8.627 Slovencev; 26.919 Italijanov; na Češkem 11.405 Italijanov; na Niževavstrijskem 1.060 Slovencev; 13.556 Ital.; na Gornjevavstrijskem 12.317 Ital.; na Ogerskem: Tolna 8000 Slov.; Fejer 3000 Slov.; Sopronj 2200 Ital.; Vas: 3000 Ital.; Zala 2600 Ital.; Somogy 1200 Ital.; Bazyena 3500 Ital.; Csongrad 700 Ital.; Csanad 725 Ital.; Szeged 1000 Ital.; Hodmezövásárhely 800 Ital.; Veszprem 2130 Ital.; Jasz-Nagykun-Szolnok 2220 Ital.; Szilagy 300 Ital.; Bekes 1425 Ital.

Te številke so izdane od odbora za pomoč beguncem na Dunaju pod predsedstvom Mons. Faiduttija in pod pokroviteljstvom nadvojvodinje Marije Jožefe in so raditega zanesljive.

Po »Messengeru« je nastala na angleškem hiperdreudnoth-u »Queen Elisabeth« pri nabasanju enega 38 cm topa eksplozija, ki je poškodovala en del ladje tako, da se je morala v svrhu poprave odpeljati v pristan.

Letošnja žetev na Ogerskem. -- Pred kratkim je poročalo ogrsko poljedelsko ministersvo, da je letošnja žetev nad vse pričakovanje dobro izpadla. Toda glej, kmalu na to se oglasi korespondenčni urad češ: da ni žetev tako dobra in ne smemo pričakovati preveč dobrega. (Mi bi rekli: da ne smemo pričakovati belega kruha). -- Človek ne ve, komu bi verjel. Vsekakor bolje če verjamemo drugemu, da bo naše veselje večje -- če bo prvo resnično.

Moka. Na Ogerskem se je razglasilo, da se bo odslej prodajala ne več mešana ampak čista moka. — V Zagrebu je cena krušne moke padla od 60 v na 54 v. — Na Dunaju bodo peki lahko pekli bel kruh, toda za enkrat le do 15. avgusta. Tudi drugod je cena moki padla.

Mi, ki smo v bojni črti seveda ne moremo primerjati naših cen s cenami, ki so drugod. Pomislimo, da je bilo i pri nas drugače poprej, kot v Galiciji. Upajmo, da pridejo tudi za nas boljši časi; če pa bo treba do tedaj še marsikaj pretrpeti -- storimo to radi domovini na ljubo.

Odkod ime „komis“? Vsaki dan slišimo ime »komis« skozi leto dnij in marsikdo bi bil zadovoljen, če bi ga dovolj imel. Ta beseda — kot pravijo — je nastala tako: ko je vojskovodja Wallenstein v 17. stoletju prodiral proti mestu Stralsundu, je ostalo nekaj njegovih čet ob meji,

katerim bi morali zasedeni kraji preskrbeti kruha. Ker to ni bilo mogoče, so prisilili sosednja mesta in vasi, da so vposlala žita. Posebna komisija je morala razdeliti ukaze in peči kruh, ki so ga imenovali »komisijski kruh«. Ščasoma je iz tega nastala beseda „komis“.

Novice iz našega zasedenega ozemlja. — Dosedaj je došlo iz Kobarida že več pisem. Prišla so v roke naslovnikov preko Švice. Poštni pečat je iz Čedad, italijanska cenzura pritiska v veliki obliki na pisma svoj »Approvato«. Iz pisem je razvidno, da je na Kobariskem in v Kobaridu samem mirno in vse v redu, kakor da se ni zgodilo nobenemu nič hudega in bi ne bili nobenega internirali. Kobaridci pravijo, da so šli oni, ki so ostali doma, z belo zastavo nasproti Italijanom, da so rekli, da ostanejo mirni, na kar bi Italijani lepo ravnali z njimi in bi jih ne bili odpeljali kakor drugod. — Begunci pišejo sedaj pisma v slovenski Kobarid. N. N. Caporetto, Italia. (Po »Slovenca«).

Italijansko časopisje obširno poroča o neki smrtni obsodbi vojaškega sodišča v Korminu, na podlagi katere je bil avstrijski državljani Franc Perko, izdelovatelj majolik v Ločniku, radi vohunstva v korist Avstrijcev ustreljen. Po italijanskem pojmovanju, ki smatra Furlanijo že sedaj za italijansko državno pravno ozemlje, je bil dotičnik izdajalec lastne domovine in radi tega ustreljen v hrbet. Ta način usmrtnitve je določen namreč le za izdajalce lastne grude.

Italijani izgubili ob Soči 80.000 mož. Laški časopis »Tribuna« sodi, da so izgubili Italijani ob Soči do 15. julija — okrog 80.000 mož.

Laški napad proti Slemenu odbit. — Čsopisje poroča, da je bil pretekli teden napad, s katerim so hoteli Italijani med nevitno preseneti naše cete na Slemenu (severno od Mrzlega vrha v Krnovem pogorju) krvavo odbiti.

Italijanska kraljica na fronti. — Kraljica Jelena se je podala s princezinjama Jolando in Natalijo na fronto, kjer se bo sestala s kraljem.

Naši zrakoplovci so uspešno obmetavali mesto Bari z bombami in napravili mnogo škode.

Kakor poroča „Secolo“ je sprejel minister Barzilai — bivši tržaški odvetnik — v glavnem stanu mnogo primorskih iredentistov v avdijenci in med njimi tudi Angela Scocchi iz Trsta, Girolama Gravisi iz Kopra, Franca Spazzapan iz Gorice. V svojem govoru je rekel, da bo vojna še dolgo trajala in da bo težavna, a vsled genialnosti Cadorne in navdušenosti ljudstva je zmaga gotova. Zdi se, da dela gospod Barzilai račun brez krčmarja.

Od posadke križarke „Giuseppe Garibaldi“, ki jo je naš podmorski čoln torpediral, se je rešilo 500 mož; 170 jih je utonilo.

Fries-Skene v Gorici. Včeraj je obiskal naš namestnik pl. Fries-Skene rezervno bolnico v družbi 2 generalov in raznih drugih gospodov, ter se je jako laskavo izrekel o postrežbi ranjencev in poklonil zavodu znatno svoto.

Vipavska železnica je ustavila svoj promet in bo vnaprej vozila le vojaške stvari.

Kolera. --- Bakteriološko konstatiranih je bilo do sedaj 21 slučajev azijske kolere v Vertočah in Sovodnjah.

Opozarjamo radi tega še enkrat ljudstvo, naj pazljivo prebere razpravo v zadnji številki „Novega Časa“: „Boj kužnim boleznim“, kjer je obširno povedano, kako se lahko obvarujemo pred temi nalezljivimi boleznimi.

Razprava je izšla na posebnem letaku in se prodaja v knjigarni K. t. d., izvod stane 2 vin. 10 izvodov 16 vin., 100 izvodov 1.20 K.

„Goriška zveza“ v Gorici je začasno zaprla svoj urad v Gorici in se je preselila v Ljubljano k »Zadružni zvezi« Dunajska cesta 38.

„Novi Čas“ želi iskreno vsem najboljše, nam vsem Božjo pomoč in skorajšno veličastno popolno zmago nad verolomno Italijo!